

Βρυξέλλες, 22 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

12584/23

LIMITE

CO EUR-PREP 31

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Θέμα: Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (26 και 27 Οκτωβρίου 2023)
- Σχέδιο συμπερασμάτων

Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το σχέδιο συμπερασμάτων που εκπόνησε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος το οποίο ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου και με την πρόεδρο της Επιτροπής.

I. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και επιβεβαιώνει την αταλάντευτη υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, καθώς και το φυσικό δικαίωμα νόμιμης άμυνας της Ουκρανίας κατά της ρωσικής επίθεσης.
2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να παρέχει ισχυρή χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη στην Ουκρανία και τον λαό της για όσο χρειάζεται. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με την Ουκρανία και να στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές της προσπάθειες στην ευρωπαϊκή της πορεία.
3. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παρέχει διαρκή στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη [π.υ. *πιθανή έγκριση της 8ης δέσμης μέτρων συνδρομής*] και της αποστολής για τη στρατιωτική συνδρομή της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των διμερών προσπαθειών των κρατών μελών και, στο αμέσως επόμενο διάστημα, την ανάγκη να επιταχύνουν την παροχή στρατιωτικής στήριξης στην Ουκρανία, ώστε να συμβάλουν στην κάλυψη των πιεστικών στρατιωτικών και αμυντικών αναγκών της, συμπεριλαμβανομένων πυρομαχικών και πυραύλων, καθώς και συστημάτων αεράμυνας ώστε να προστατευθούν οι πολίτες της και οι κρίσιμες και οι ενεργειακές υποδομές της.

Μακροπρόθεσμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη θα συμβάλουν, από κοινού με τους εταίρους, στις μελλοντικές δεσμεύσεις έναντι της Ουκρανίας στον τομέα της ασφάλειας, οι οποίες θα βοηθήσουν την Ουκρανία να αμυνθεί, να αντισταθεί στις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και να αποτρέψει επιθετικές ενέργειες στο μέλλον. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο, με την καθοδήγηση του Συμβουλίου, να συνομιλήσει με την Ουκρανία σχετικά με τις μελλοντικές δεσμεύσεις της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και να επανέλθει ενημερώνοντας για αυτές τις συζητήσεις στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Δεκέμβριο.

Η στρατιωτική στήριξη και οι δεσμεύσεις στον τομέα της ασφάλειας θα παρασχεθούν στο σύνολό τους με πλήρη σεβασμό της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας όλων των κρατών μελών.

4. Δεδομένων των συνεχιζόμενων ρωσικών επιθέσεων κατά των μη στρατιωτικών και κρίσιμων υποδομών της Ουκρανίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα εντείνουν την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και βοήθειας στον τομέα της πολιτικής προστασίας στην Ουκρανία, μεταξύ άλλων με εξοπλισμό όπως ηλεκτρογεννήτριες, μετασχηματιστές ισχύος, κινητές μονάδες παραγωγής θερμότητας και εξοπλισμό υψηλής τάσης και φωτισμού, προκειμένου να βοηθήσουν την Ουκρανία και τον λαό της να αντιμετωπίσουν ακόμη έναν χειμώνα σε εμπόλεμη κατάσταση.
5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα συνεχίσουν τις εντατικές προσπάθειες ανάπτυξης διπλωματικών επαφών και τη συνεργασία τους με την Ουκρανία και άλλες χώρες ώστε να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή διεθνή στήριξη για συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη και για τις βασικές αρχές και επιδιώξεις της ειρηνευτικής φόρμουλας της Ουκρανίας, με προοπτική την πραγματοποίηση παγκόσμιας συνόδου κορυφής με θέμα την ειρηνευτική φόρμουλα.
6. Η Ρωσία είναι υπεύθυνη για τις εκτεταμένες καταστροφές που έχουν προκληθεί από τον επιθετικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Απαιτείται αποφασιστική πρόοδος, σε συντονισμό με τους εταίρους, όσον αφορά την ανακατεύθυνση των απροσδόκητων εσόδων ιδιωτικών οντοτήτων τα οποία προέρχονται άμεσα από τα ακινητοποιημένα περιουσιακά στοιχεία της Ρωσίας προς τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανοικοδόμησης της Ουκρανίας, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να επιταχύνουν τις εργασίες τους επί αυτού του ζητήματος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί τη δέσμευσή της να στηρίζει την αποκατάσταση, την ανάκαμψη και την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας, σε συντονισμό με τους διεθνείς εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας άρσης ναρκοπεδίων. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση όσον αφορά την έκβαση της πραγματοποιηθείσας στο Ζάγκρεμπ, στις 11 και 12 Οκτωβρίου 2023, Διεθνούς Διάσκεψης Δωρητών για την άρση ναρκοπεδίων στην Ουκρανία για ανθρωπιστικούς λόγους, στην οποία περιλαμβάνεται στήριξη για αποδοτική διακυβέρνηση της δράσης κατά των ναρκών.
7. Η Ρωσία και η ηγεσία της πρέπει να λογοδοτήσουν πλήρως για την κήρυξη του επιθετικού πολέμου κατά της Ουκρανίας και για τα άλλα σοβαρότατα εγκλήματα βάσει του διεθνούς δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να συνεχιστούν οι εργασίες, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του «Core Group», σχετικά με τις προσπάθειες σύστασης δικαστηρίου για τη δίωξη του εγκλήματος της επίθεσης κατά της Ουκρανίας, το οποίο θα απολαμβάνει την ευρύτερη δυνατή διαπεριφερειακή στήριξη και νομιμότητα [καθώς και σύστασης μηχανισμού πλήρους αποζημίωσης]. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την υποστήριξή του στο έργο του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και καταδικάζει τις προσπάθειες της Ρωσίας να υπονομεύσει τη διεθνή εντολή και λειτουργία του.

8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τη Ρωσία και τη Λευκορωσία, με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, να εξασφαλίσουν αμέσως την ασφαλή επιστροφή όλων των παιδιών από την Ουκρανία και άλλων αμάχων που έχουν παράνομα εκτοπισθεί και μεταφερθεί.
9. Η ικανότητα της Ρωσίας να διεξάγει τον επιθετικό της πόλεμο πρέπει να αποδυναμωθεί περαιτέρω, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης των κυρώσεων, με την πλήρη και αποτελεσματική εκτέλεσή τους και την πρόληψη της καταστρατήγησής τους, ιδίως όσον αφορά αγαθά υψηλού κινδύνου, σε στενή συνεργασία με εταίρους και συμμάχους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει τη συνεχιζόμενη στρατιωτική στήριξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας από το Ιράν και τη Λευκορωσία. Καλεί επίσης μετ' επιτάσεως όλες τις χώρες, ιδίως τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Κορέας, να μην παρέχουν υλική ή άλλη στήριξη στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει τη συνεργασία της με τους εταίρους για την αντιμετώπιση των ψευδών ρωσικών αφηγημάτων και της παραπληροφόρησης σχετικά με τον πόλεμο.
10. [Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανησυχεί βαθύτατα για την εξαγγελθείσα πρόθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας να ανακαλέσει την κύρωση της Συνθήκης για την Πλήρη Απαγόρευση των Πυρηνικών Δοκιμών (CTBT).]
11. Η μονομερής απόφαση της Ρωσίας να τερματίσει την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας για τα Σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο και οι εσκεμμένες επιθέσεις της στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εξαγωγής σιτηρών της Ουκρανίας, καθώς και οι ενέργειές της για την παρεμπόδιση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας στον Εύξεινο Πόντο, δείχνουν ότι η Ρωσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τα τρόφιμα ως όπλο και να υπονομεύει την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της ασφάλειας και της σταθερότητας στον Εύξεινο Πόντο, οι οποίες έχουν ζωτική σημασία για τις βιώσιμες εξαγωγές σιτηρών. Στηρίζει όλες τις προσπάθειες, μεταξύ άλλων και των Ηνωμένων Εθνών, για να διευκολυνθούν οι εξαγωγές σιτηρών και άλλων γεωργικών προϊόντων της Ουκρανίας στις χώρες που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, ιδίως στην Αφρική και στη Μέση Ανατολή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα των λωρίδων αλληλεγγύης της ΕΕ για τη διευκόλυνση της διαμετακόμισης και της εξαγωγής προς τις χώρες αυτές και καλεί την Επιτροπή να προτείνει νέα μέτρα για τον σκοπό αυτό.

12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παράταση της προσωρινής προστασίας των εκτοπισμένων από την Ουκρανία έως τον Μάρτιο του 2025. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί τη δέσμευσή της για τη στήριξη των εκτοπισμένων, τόσο στην Ουκρανία όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλης και ευέλικτης χρηματοδοτικής συνδρομής προς τα κράτη μέλη που επωμίζονται το μεγαλύτερο μερίδιο των εξόδων όσον αφορά τις ιατρικές και εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και τη διαβίωση των προσφύγων.
13. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να στηρίζει τη Δημοκρατία της Μολδαβίας στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει εξαιτίας της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, καθώς και στις μεταρρυθμιστικές της προσπάθειες στην ευρωπαϊκή πορεία της.

II. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

14. Επιβεβαιώνοντας τη δήλωση των μελών του της 15ης Οκτωβρίου 2023, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανεξέτασε την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τους διάφορους άξονες δράσης και την παρακολούθηση της κατάστασης.
15. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την έκκληση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Guterres για παύση για ανθρωπιστικούς λόγους προκειμένου να καταστεί δυνατή η ασφαλής πρόσβαση για ανθρωπιστικούς λόγους και η παροχή βοήθειας σε όσους την έχουν ανάγκη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεργαστεί στενά με εταίρους στην περιοχή για την προστασία των αμάχων, τη στήριξη όσων προσπαθούν να μεταβούν σε ασφαλές μέρος ή να παράσχουν βοήθεια, και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε τρόφιμα, νερό, ιατρική περίθαλψη, καύσιμα και στέγη. Επαναλαμβάνει την ανάγκη να απελευθερωθούν άμεσα όλοι οι όμηροι χωρίς καμία προϋπόθεση.
16. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την ανάγκη να αποφευχθεί η περιφερειακή κλιμάκωση και να υπάρξει συνεργασία με τους εταίρους για το θέμα αυτό, μεταξύ άλλων και με την Παλαιστινιακή Αρχή.
17. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να συμβάλει στην αναζωογόνηση μιας πολιτικής διαδικασίας με βάση τη λύση των δύο κρατών και χαιρετίζει την πρωτοβουλία για μια σύνοδο κορυφής για την ειρήνη χωρίς αποκλεισμούς που πρότεινε η Αίγυπτος.

III. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027

18. Μετά την εις βάθος ανταλλαγή απόψεων που πραγματοποίησε σχετικά με την προτεινόμενη αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες με σκοπό την επίτευξη συνολικής συμφωνίας έως το τέλος του έτους.

IV. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

19. Αντιμέτωπη με όλο και πιο σύνθετες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένου του μεταβαλλόμενου δημογραφικού τοπίου και του αυξανόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται ισχυρή οικονομική βάση που να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητά της και ίσους όρους ανταγωνισμού τόσο εσωτερικά όσο και παγκοσμίως, με μια πλήρως λειτουργική ενιαία αγορά και τις τέσσερις ελευθερίες της στο επίκεντρό της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ενισχύσει τη βιομηχανική και τεχνολογική της βάση και να ενισχύσει την οικονομική της ανθεκτικότητα, την ασφαλή συνδεσιμότητα, την πρόσβαση στην παγκόσμια αγορά και την παραγωγικότητά της, διατηρώντας παράλληλα την ανοικτή οικονομία της.

Κατά την αξιολόγηση της μέχρι τώρα προόδου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη να επιταχυνθούν οι εργασίες όσον αφορά:

- α) την ανάπτυξη του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της ΕΕ στις ψηφιακές και καθαρές τεχνολογίες, μεταξύ άλλων εστιάζοντας στην καινοτομία, την έρευνα, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες·
- β) την εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού καθαρής και οικονομικά προσιτής ενέργειας·
- γ) τη μείωση των βασικών κρίσιμων εξαρτήσεων και τη διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού μέσω στρατηγικών εταιρικών σχέσεων·
- δ) την ενίσχυση της μετάβασης σε μια περισσότερο κυκλική οικονομία· και
- ε) τη μείωση του κανονιστικού φόρτου.

20. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

- α) καλεί τους συννομοθέτες να καταλήξουν άμεσα σε συμφωνία σχετικά με την πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, την πράξη για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) ζητεί να αρχίσουν εργασίες για από κοινού εκτιμήσεις επικινδυνότητας, δεδομένης της σύστασης για τους κρίσιμους τεχνολογικούς τομείς·
- γ) καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν περαιτέρω το πλαίσιο των συνθηκών για τις επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω ενός κοινού, σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου και ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος που να ευνοούν περισσότερο την ανταγωνιστικότητα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα να προωθήσουν τις εργασίες για την απλούστευση των ρυθμίσεων και τη μείωση του περιττού διοικητικού φόρτου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Καλεί επίσης την Επιτροπή να εκπονήσει επιπλέον προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η οικονομία των δεδομένων και τα τυποποιημένα επιχειρηματικά δεδομένα·
- δ) καλεί την Επιτροπή και τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν την υλοποίηση των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου και της 23ης Μαρτίου 2023 σχετικά με την απάντηση στον νόμο των ΗΠΑ για τη μείωση του πληθωρισμού και να εγκρίνουν περαιτέρω μέτρα που θα κριθούν αναγκαία για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας της ΕΕ για επενδύσεις·
- ε) υπενθυμίζει την πρόσκληση προς την Επιτροπή να υποβάλλει εκθέσεις στο Συμβούλιο σχετικά με τον αντίκτυπο της τρέχουσας πολιτικής κρατικών ενισχύσεων στην ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς, καθώς και στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

V. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

21. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διεξήγαγε στρατηγική συζήτηση σχετικά με τη μετανάστευση.

VI. ΔΙΑΦΟΡΑ

22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει θερμότητα συλλυπητήρια και την αλληλεγγύη του προς τα θύματα των πρόσφατων φυσικών καταστροφών και ακραίων καιρικών φαινομένων σε κράτη μέλη της ΕΕ και σε τρίτες χώρες.
23. Η αυξημένη συχνότητα και ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων αναδεικνύουν τον επείγοντα χαρακτήρα της παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική έκτακτη ανάγκη. Οι προσπάθειες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ και της ικανότητάς της να αντιμετωπίζει κρίσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό των προετοιμασιών για τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή που θα διεξαχθεί το 2023 στο Ντουμπάι (COP28) και απήθυνε έκκληση για αυξημένη παγκόσμια δράση και φιλοδοξία, υπογραμμίζοντας ότι, σύμφωνα με τις εκθέσεις της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, προκειμένου να μπορέσει να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας κοντά στον 1,5 °C οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να έχουν φτάσει στην κορύφωσή τους πριν από το 2025 το αργότερο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την ευρύτερη δυνατή στήριξη της παγκόσμιας δέσμευσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση που θα προταθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην COP28.
24. Ενόψει των ζημιών που προκλήθηκαν σε κρίσιμες υποδομές στη Βαλτική Θάλασσα από εξωτερικές ενέργειες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη διασφάλιση της προστασίας των κρίσιμων υποδομών. Επιπλέον, υπογραμμίζει τη σημασία μιας ολοκληρωμένης και συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση κρίσεων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης,] που θα διασφαλίζει ότι όλοι οι τομείς συμβάλλουν σε μια προσέγγιση για όλους τους κινδύνους.

25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανησυχεί βαθύτατα για την κατάσταση της ασφάλειας στο βόρειο Κόσοβο*. Καταδικάζει απερίφραστα τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένει τη σύλληψη των δραστών και την ταχεία προσαγωγή τους στη δικαιοσύνη καθώς και την πλήρη συνεργασία και τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων από την πλευρά της Σερβίας. Το Κόσοβο και η Σερβία πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης, ιδίως με τη διεξαγωγή νέων εκλογών στο βόρειο Κόσοβο το συντομότερο δυνατόν, με ενεργό συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου. Η αποτυχία αποκλιμάκωσης των εντάσεων θα έχει συνέπειες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για τη μη εφαρμογή από αμφότερα τα μέρη της συμφωνίας για την πορεία προς την εξομάλυνση και του παραρτήματος εφαρμογής της, καθώς και άλλων συμφωνιών που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ. Καλεί το Κόσοβο και τη Σερβία να τις εφαρμόσουν χωρίς καθυστέρηση και χωρίς προϋποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη σύσταση της Ένωσης/Κοινότητας Δήμων Σερβικής Πλειοψηφίας. Η εξομάλυνση των σχέσεων αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή πορεία αμφοτέρων των μερών, και αμφότερα κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.
26. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη στήριξή του για την προώθηση διαρκούς ειρήνης μεταξύ της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν με βάση την αμοιβαία αναγνώριση της κυριαρχίας, του απαραβίαστου των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τον πρόσφατο μαζικό εκτοπισμό Αρμενίων του Καραμπάχ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια και βοήθεια πολιτικής προστασίας στην Αρμενία. Οι πρόσφυγες πρέπει να είναι ελεύθεροι να ασκούν το δικαίωμά τους για επιστροφή, χωρίς όρους, με διεθνή παρακολούθηση και με τον δέοντα σεβασμό της ιστορίας, του πολιτισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να επιλαμβάνεται του θέματος. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει αμφότερα τα μέρη να επανακάμψουν γρήγορα στη διαδικασία εξομάλυνσης των Βρυξελλών.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε στρατηγική συζήτηση για την κατάσταση στο Σαχέλ. Εκφράζει την ανησυχία του για τη διαρκώς επιδεινούμενη κατάσταση της ασφάλειας στο Σαχέλ, η οποία οξύνεται από την πολιτική αστάθεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η σταθερότητα στο Σαχέλ και στην ευρύτερη περιοχή, περιλαμβανομένων των γειτονικών παράκτιων κρατών, είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια και την ευημερία της ΕΕ. Η ανθρωπιστική κατάσταση όσον αφορά τους κατοίκους του Σαχέλ αποτελεί επίσης βασικό μέλημα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με την ECOWAS και βασικούς εταίρους στην περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να παρουσιάσουν επιλογές για την προσαρμογή της δράσης της ΕΕ και των σχετικών μέσων στην τρέχουσα κατάσταση στην περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την άμεση απελευθέρωση του Προέδρου Bazoum και της οικογένειάς του.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στη Γαλλία και το Βέλγιο με το θάνατο και τον τραυματισμό Σουηδών και Γάλλων υπηκόων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει ενωμένη και σταθερή στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, του μίσους και του βίαιου εξτρεμισμού κάθε είδους. Καλούμε όλα τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη να καταβάλουν συντονισμένες προσπάθειες για την κινητοποίηση όλων των τομέων πολιτικής στο πλαίσιο αυτό.